
BWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU
08/11/2024

Yn bresennol:

Aelodau â Phleidlais – Y Cyngorwyr:- Mark Pritchard (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam) (Is-gadeirydd), Jason McLellan (Cyngor Sir Ddinbych), Gary Pritchard (Cyngor Sir Ynys Môn), Dave Hughes (Cyngor Sir Y Fflint) a Charlie McCoubrey (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy).

Ymgynghorwyr – Yr Athro Joe Yates (Prifysgol Wrecsam), Aled Jones-Griffith (Grŵp Llandrillo Menai) a Paul Spencer (Prifysgol Bangor).

Prif Swyddogion – Dylan Williams (Cyngor Sir Ynys Môn), Rhun ap Ieth (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Neal Cockerton (Cyngor Sir y Fflint), Sioned Williams (Cyngor Gwynedd) Ian Bancroft (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam) a Graham Boase (Cyngor Sir Ddinbych)

Swyddogion yn bresennol – Siwan Glyn (Archwilio Cymru)

Awdurdod Lletya - Iwan G Evans (Swyddog Monitro), Dewi Morgan (Swyddog Cyllid Statudol), Siân Pugh (Pennaeth Cyllid Cynorthwyol), Sara Jane Jones (Uwch Gyfrifydd) a Rhodri Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

Uchelgais Gogledd Cymru – Alwen Williams (Cyfarwyddwr Portffolio), Hedd Vaughan-Evans (Pennaeth Gweithrediadau), Stuart Whitfield (Rheolwr Rhaglen Ddigidol), David Mathews (Rheolwr Rhaglen Tir ac Eiddo) a Nia Medi Williams (Uwch Swyddog Gweithredol).

Sylwedyddion – Wendy Boddington (Sylwedydd Llywodraeth Cymru) a Gareth Ashman (Sylwedydd Llywodraeth y DU).

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan:-

- Y Cyngorydd Nia Jeffreys (Cyngor Gwynedd)
- Yr Athro Edmund Burke (Prifysgol Bangor) gyda Paul Spencer yn dirprwyo
- Yana Williams (Coleg Cambria)
- Askar Sheibani (Bwrdd Cyflawni Busnes)
- Dafydd Gibbard (Cyngor Gwynedd) gyda Sioned Williams yn dirprwyo
- Elliw Hughes (Uchelgais Gogledd Cymru)

Croesawodd y Cadeirydd y dirprwyon i'r cyfarfod a chroesawu'r Athro Joe Yates i'w gyfarfod cyntaf o'r Bwrdd.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Derbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan Alwen Williams (Cyfarwyddwr Portffolio) ar gyfer Eitem 7 oherwydd ei phenodiad fel Prif Weithredwr dros dro Cyd-bwyllgor Corfforedig. Nodwyd ei fod yn fuddiant sy'n rhagfarnu ac fe adawodd y cyfarfod yn ystod y drafodaeth, yn dilyn cyflwyno rhan o'r Adroddiad.

3. MATERION BRYD

Ni chodwyd unrhyw faterion brys.

4. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 20 Medi 2024 fel rhai cywir.

5. CYFRIFON TERFYNOL AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2024 A'R ARCHWILIAD PERTHNASOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Swyddog Cyllid Statudol.

PENDERFYNWYD

Cymeradwywyd:

- Adroddiad 'ISA 260' gan Archwilio Cymru ar gyfer y BUEGC.
- Datganiad o Gyfrifon terfynol y BUEGC (ôl archwiliad) am 2023/24.

RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Cyflwynir yma'r fersiwn derfynol (ôl-archwiliad) o'r Datganiad o'r Cyfrifon am 2023/24. Mae'r prif newidiadau ers y fersiwn cyn archwiliad wedi'u hamlinellu yn Atodiad 3 'ISA260' Archwilio Cymru.

TRAFODAETH

Cadarnhawyd bod y Datganiad Cyfrifon blynyddol a gyflwynwyd yn yr Adroddiad wedi cael eu paratoi yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifoddu mewn Awdurdodau Lleol. Ymhelaethwyd bod hyn wedi cael ei wirio gan Archwilio Cymru, sef archwilwyr allanol y Bwrdd Uchelgais.

Eglurwyd bod y wybodaeth a gyflwynwyd o fewn yr Adroddiad wedi cael ei rannu gyda'r Bwrdd eisoes pan gyflwynwyd Sefyllfa alldro Refeniw a Chyfalaf y Cydbwyllgor ar gyfer 2023/24 (17 Mai 2024) ac wrth gyflwyno Datganiad drafft o'r Cyfrifon (19 Gorffennaf 2024).

Adroddwyd bod Archwilio Cymru yn bwriadu cyhoeddi barn archwilio ddiamod ar y cyfrifon eleni. Eglurwyd bod hyn yn cael ei gadarnhau wedi i'r Bwrdd gyflwyno Llythyr Sylwadau i Archwilio Cymru yn seiliedig ar y Datganiad Cyfrifon. Pwysleisiwyd yr angen i'r Is-gadeirydd a'r Swyddog Cyllid Statudol i arwyddo'r llythyr a'i gyflwyno i'r archwilwyr.

Tynnwyd sylw at gywiriad a nodwyd o fewn Adroddiad yr archwilwyr (ISA260) yn Atodiad 3. Cadarnhawyd mai newid i eiriad y Datganiad Cyfrifon yw hyn ac nid yw'n effeithio'r wybodaeth ariannol.

Diolchwyd i holl swyddogion Archwilio Cymru ac Adran Cyllid Cyngor Gwynedd am eu gwaith o baratoi'r Datganiad o Gyfrifon.

Derbyniwyd ymholiad ar dabl sy'n crynhoi taliadau ac incwm rhwng Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd, Awdurdodau Lleol, Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24, gan fanylu ar yr arian a oedd yn ddyledus o'r Bwrdd Uchelgais i Brifysgol Wrecsam. Mewn ymateb i'r ymholiad, cadarnhaodd y Pennaeth Cyllid Cynorthwyol bod y taliad hwn sy'n ddyledus i'r Brifysgol yn ymwneud ag arian grant cyfalaf ar un o brosiectau'r Bwrdd Uchelgais. Atgoffwyd bod y wybodaeth a welir yn y tabl yn crynhoi'r wybodaeth ar ddiwedd y flwyddyn ariannol a bod yr arian dyledus wedi cael ei dalu yn fuan yn y flwyddyn ariannol hon (2024/25).

6. CYNLLUN TWF GOGLEDD CYMRU – ADRODDIAD PERFFORMIAD A RISGIAU CHWARTER 2 2024/25

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Pennaeth Gweithrediadau.

PENDERFYNWYD

- Ystyriwyd a nodwyd Adroddiad Perfformiad Chwarter 2 a Chofrestr Risg y Portffolio wedi'i ddiweddarau.
- Cymeradwywyd cyflwyno Adroddiad Perfformiad Chwarter 2 i Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, ynghyd â phwyllgorau craffu'r awdurdodau lleol.

RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Mae adrodd chwarterol ar gynnydd yn erbyn Cynllun Twf Gogledd Cymru yn un o ofynion Cytundeb Terfynol y Cynllun Twf. Yn dilyn ystyriaeth gan y Bwrdd Uchelgais, caiff yr adroddiadau eu rhannu gyda Llywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU a phwyllgorau craffu'r awdurdodau lleol.

TRAFODAETH

Rhoddyd diweddariad ar gynnydd Rhaglenni'r Bwrdd yn erbyn Cynllun Twf Gogledd Cymru, gan fanylu ar y prif ddatblygiadau canlynol:

- **Rhaglen Ynni Carbon Isel** - Atgoffwyd bod Achos Busnes Amlinellol 'Cydnherth' wedi ei gymeradwyo gan y Bwrdd ym mis Gorffennaf. Nodwyd bod cynnydd sylweddol wedi ei wneud i gryfhau sefyllfa'offtake' ar gyfer Hwb Hydrogen Caergybi gyda Memorandwm o Ddealltwriaeth yn ei le er mwyn symud y prosiect ymlaen. Cadarnhawyd bod diddordeb sylweddol ym mhrosiect 'GwerthwchiGymru' fel rhan o gynllun Ynni Lleol Blaengar.
- **Rhaglen Tir ac Eiddo** - Eglurwyd bod datblygiadau cadarnhaol i'w gweld ym mhrosiectau Warren Hall, Porth y Gorllewin, Cyn Ysbyty Gogledd Cymru, Parc Bryn Cegin a Phorth Wrecsam. Cydnabuwyd bod oediad i'w weld ym mhrosiectau Porth Caergybi a Stiwdios Cinmel ac bod y prosiectau yn ymddangos yn goch ar y Gofrestr Risg.
- **Rhaglen Arloesi mewn Gweithgynyrchu Uwch** - Sicrhawyd bod y gwaith o adeiladu Canolfan Opteg a Pheirianeg Menter yn datblygu'n dda gydag ymgyrch caffael pellach ar gyfer y prosiect wedi lansio. Atgoffwyd bod yr Achos Cyfiawnhad Busnes ar gyfer Canolfan Biotechnoleg Amgylcheddol ei gymeradwyo gan y Bwrdd ym mis Gorffennaf 2024 ac mae'r prosiect yn gweithio tuag at arwyddo'r Cytundeb Cyllid Grant.
- **Rhaglen Bwyd-amaeth a Thwristiaeth** - Cadarnhawyd bod prosiect Antur Gyfrifol yn parhau i ddatblygu Achos Busnes Amlinellol er mwyn ei gyflwyno i'r Bwrdd. Nodwyd bod Achos Busnes Llawn y Rhwydwaith Talent Twristiaeth gan y Bwrdd ym mis Medi 2024. Cydnabuwyd bod prosiect Canolbwynt Economi Gwledig Glynllifon yn parhau i ymddangos yn goch ar y gofrestr risg ac yn ystyried opsiynau yn dilyn adborth ar eu harolygol amgylcheddol.
- **Rhaglen Ddigidol** – Tynnwyd sylw at ddatblygiadau ymgysylltu'r prosiect Safleoedd a Choridorau Cysylltiedig Allweddol '4G+' yn ddiweddar. Atgoffwyd hefyd bod Achos Busnes Amlinellol 'Di-wifr Uwch' ac Achos Cyfiawnhad Busnes prosiect LPWAN wedi eu cymeradwyo gan y Bwrdd yn y misoedd diwethaf.

Cadarnhawyd nad oes newid mewn sgôr ar gyfer Cofrestr Risg Portffolio Cynllun Twf Gogledd Cymru.

7. DIWEDDARIAD SWYDDOGAETHAU BWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU – TROSGLYWYDDO I'R CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyfarwyddwr Portffolio a Phrif Swyddog Cyngor Sir Ynys Môn.

PENDERFYNIAD

- 1. Derbyniwyd diweddariad ar y gwaith i sefydlu CBC y Gogledd, gan gynnwys trosglwyddo'r Cynllun Twf a symud ymlaen ar dasgau sy'n ofynnol i gyflawni swyddogaethau statudol y CBC.**
- 2. Awdurdodi'r Cyfarwyddwr Portffolio i gytuno ar raglen a dyddiad trosglwyddo ddiwygiedig gyda'r Awdurdodau Lleol a phartneriaid Addysg Uwch ac Addysg Bellach o fewn y dyddiad targed o 31 Mawrth 2025.**
- 3. Cymeradwyo bod y trefniadau dros dro i ryddhau amser y Cyfarwyddwr Portffolio am ddau ddiwrnod yr wythnos i ymgymryd â rôl y Prif Weithredwr Dros Dro yn cael eu hymestyn tan 31 Mawrth, 2025 neu'r dyddiad trosglwyddo, yn dibynnu p'un fydd gyntaf.**

RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Ym mis Rhagfyr 2021/mis Ionawr 2022, cytunodd Cabinet a Phwyllgorau Gweithredol pob un o'r chwe Awdurdod Lleol a phartneriaeth ehangach y Bwrdd Uchelgais, mewn egwyddor, y dylid trosglwyddo swyddogaethau Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (y Bwrdd Uchelgais) trwy gytundeb dirprwyo i'r CBC. Mae'r fframwaith statudol a sefydlu'r CBC yn gofyn am y ffocws a'r adnoddau sydd eu hangen i ddatblygu'r gwaith trosglwyddo. Mae angen cymeradwyaeth gan yr holl sefydliadau partner a Llywodraethau cyn y gellir cwblhau'r trosglwyddo.

Mae swyddogaethau a threfniant partneriaeth y Bwrdd Uchelgais wedi'u nodi yn GA2 ar hyn o bryd. Mae hyn hefyd yn cynnwys y trefniadau llywodraethu a'r trefniadau hirdymor ar gyfer cefnogi'r Cynllun Twf a'r Swyddfa Rheoli Portffolio yn ariannol i gyflawni'r cynllun. Dan y cytundeb dirprwyo arfaethedig, byddai'r Cynllun Twf a'r trefniadau ariannol cysylltiedig yn trosglwyddo i'r CBC a byddai'n ymateb yn rhannol i'r pŵer a roddir i'r CBC i hyrwyddo lles economaidd rhanbarthol. Mae'r swyddogaeth Llesiant Economaidd hon yn cyd-fodoli â phwerau datblygu economaidd pob un o Gynghorau'r Gogledd. Bydd angen i bartneriaid rhanbarthol gytuno a chyd-ddatblygu sut bydd y swyddogaethau hyn yn gweithio'n rhanbarthol, fel rhan o sefydlu'r CBC. Mae angen cydnabod hefyd bod y penderfyniadau gwreiddiol mewn egwyddor i drosglwyddo'r Cynllun Twf wedi'u gwneud pan oedd cysyniad y CBC yn dal i gael ei ddatblygu. Felly, bydd yr union fodel ar gyfer y trefniadau trosglwyddo yn cael ei gytuno gyda phartneriaid fel rhan o'r camau nesaf.

Er mwyn gweithredu'r trosglwyddiad, mae yna faterion cyfreithiol allweddol sy'n cael eu Datblygu

1. Cytundeb gyda'r Llywodraethau ar drosglwyddo (novation) y Cynllun Twf drosodd i'r CBC a'r model ar gyfer cyflawni hyn. Mae'r egwyddor i drosglwyddo wedi derbyn cefnogaeth y llywodraeth.
2. Penderfyniadau ffurfiol gan y partïon i Gytundeb Llywodraethu 2 (GA2) a'r CBC i gytuno i drosglwyddo swyddogaethau'r Cynllun Twf a swyddogaeth y Corff Atebol i'r CBC.
3. Creu Cytundeb Cydweithio rhwng partïon GA2 a'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Bydd y cytundeb yn olynydd i GA2 ac mewn sawl ffordd bydd yn adlewyrchu'r trefniadau presennol. Fodd bynnag, bydd statws corfforaethol gwahanol y CBC yn golygu y bydd angen mynd i'r afael ag agweddau ar y cytundeb mewn ffordd gwahanol. Mae'r rhain yn adlewyrchu'r ffaith bod GA2 wedi creu Cyd-bwyllgor o'r Cynghorau Cyfansoddol gyda phwerau dirprwyedig tra bod y CBC (er gwaethaf ei enw) yn gorfforaeth statudol. Y nod, fodd bynnag, yw adlewyrchu a cheisio ailadrodd y trefniadau partneriaeth o fewn y model trosglwyddo a darparu

fframwaith cytundebol i sicrhau bod y Cynllun Twf yn cael ei gyflawni a pharhau ag ymrwymadau ariannol y partneriaid i'r prosiect.

Gosodwyd 1af Tachwedd fel dyddiad targed dros dro ar gyfer trosglwyddo swyddogaethau o'r Bwrdd Uchelgais i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd. Roedd y dyddiad hwn yn dibynnu ar dderbyn y cymeradwyaethau gofynnol ar gyfer trosglwyddo ac mae nifer o gamau a phenderfyniadau allweddol yn parhau heb eu gwneud. Mae'r rhain yn cynnwys:

- cytundeb ar y model llywodraethu ar gyfer gwneud penderfyniadau.
- cylchredeg a chytuno ar y GA3 drafft (olynydd GA2) i wneud trefniadau codio.
- dod i gytundeb novation ar gyfer y Cynllun Twf gyda Llywodraeth Cymru.
- cwblhau cytundeb partneriaeth GA3.

Felly mae dyddiad trosglwyddo o 1af Tachwedd, 2024 yn anghyraeddadwy.

TRAFODAETH

Eglurwyd bod y drafodaeth yn cyflwyno diweddariad pellach ar y broses o sefydlu Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd (CBC), gan fanylu ar drosglwyddo rhai o swyddogaethau'r Bwrdd Uchelgais i'r CBC.

Atgoffwyd bod Aelodau Cabinet a Prif Swyddogion yr Awdurdodau Lleol wedi cytuno i'r trosglwyddiad hwn mewn egwyddor gyda phartneriaid y Bwrdd. Nodwyd bod 1af Tachwedd 2024 wedi cael ei ystyried fel dyddiad targed ar gyfer y trosglwyddiad, yn ddibynnol ar dderbyn cymeradwyaeth ohono gan holl bartneriaid y Bwrdd, llunio cytundebau cyfreithiol a'r angen i gwblhau camau angenrheidiol. Cydnabuwyd nad oedd modd trosglwyddo ar y dyddiad drafft hwn.

Adroddwyd ar amserlen trosglwyddo ddiwygiedig ar gyfer trosglwyddo'r Cynllun Twf. Cadarnhawyd bod opsiynau yn cael eu hystyried ac anelir at sicrhau cyflawni'r holl gamau priodol er mwyn galluogi'r trosglwyddiad erbyn 31 Mawrth 2025, fan bellaf.

Bu i'r Cyfarwyddwr Portffolio adael y cyfarfod er mwyn i'r Aelodau drafod trefniadau dros dro i ryddhau amser y Cyfarwyddwr Portffolio i ymgymryd â rôl Prif Weithredwr Dros Dro'r CBC hyd nes 31 Mawrth 2025, neu'r dyddiad trosglwyddo (os yw'r trosglwyddiad yn digwydd cyn y dyddiad hwn).

Cadarnhawyd nad oedd unrhyw ddatblygiadau cyfreithiol yn codi gan mai estyniad o drefniadau presennol byddai cymeradwyo'r trefniant hwn.

Mynegwyd pryder bod y dyddiad trosglwyddo drafft yn cael ei dynnu'n ôl oherwydd cymhlethdod y camau priodol a bod hyn yn cael effaith ar ddatblygiadau. Gofynnwyd am sicrwydd i'r trosglwyddiad gael ei weithredu mor fuan a bo modd er mwyn gallu cyflogi Prif Weithredwr llawn amser i roi arweiniad i'r CBC.

8. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar Eitem 9 gan ei bod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym Mharagraff 14 o Atodiad 12A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 - Gwybodaeth ynglŷn â thrafodion ariannol neu fusnes unrhyw berson penodol (yn cynnwys yr awdurdod sydd yn dal y wybodaeth hynny).

Mae budd cyhoeddus cydnabyddedig mewn bod yn agored ynglŷn â defnydd adnoddau cyhoeddus a materion ariannol cysylltiedig. Cydnabyddir, fodd bynnag, fod adegau, er gwarchod buddiannau ariannol a masnachol cyhoeddus, fod angen trafod gwybodaeth o'r fath heb ei cyhoeddi. Mae'r adroddiadau yn benodol ynglŷn â materion ariannol a

busnes ynghyd â thrafodaethau cysylltiedig. Byddai cyhoeddi gwybodaeth fasnachol sensitif o'r math yma yn gallu bod yn niweidiol i fuddiannau'r cyrff a'r Cynghorau ac yn tansellio hyder rhai eraill sydd yn ymwneud â'r Cytundeb Twf i rannu gwybodaeth sensitif ar gyfer ystyriaeth. Byddai hyn yn groes i'r budd cyhoeddus ehangach o sicrhau'r allbwn cyfansawdd gorau.

9. DIWEDDARIAD ACHOS BUSNES PORTFFOLIO 2024

Cyflwynwyd yr adroddiad gan

PENDERFYNIAD

- Cymeradwyo diweddariad 2024 Achos Busnes y Portffolio a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU fel rhan o'r broses dyfarnu cyllid blynyddol**
- Gofyn i'r Cyfarwyddwr Portffolio gyflwyno'r holl ddogfennaeth ofynnol a'r ffurflen cais i newid i Lywodraethau Cymru a'r DU fel rhan o'r broses dyfarnu cyllid blynyddol a dirprwyo hawl i'r Cyfarwyddwr Portffolio mewn ymgynghoriad ag Is-gadeirydd Bwrdd Uchelgais Gogledd Cymru, y Swyddog Monitro a'r Swyddog a151, i negodi gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU ar amseriad dyfarnu'r cyllid ac i wneud unrhyw fân addasiadau ar gyfer y naill lywodraeth neu'r llall.**
- Nodi adroddiad Adolygiad Porth ac yn gofyn i'r Cyfarwyddwr Portffolio ddatblygu cynllun gweithredu i fynd i'r afael â'r argymhellion.**
- Cymeradwyo tynnu prosiect safle Treuliad Anaerobig Glannau Dyfrdwy yn ôl o Gynllun Twf Gogledd Cymru.**
- Cytuno ar y dull o ymdrin â phrosiectau sydd mewn risg o ailddyrrannu cyllid a gofyn i'r Cyfarwyddwr Portffolio gychwyn ar y broses ac adrodd i'r Bwrdd ar y prif bwyntiau penderfynu a nodir yn Atodiad 5.**
- Trefnu cyfarfod gyda Gweinidogion perthnasol Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, gan sicrhau bod materion strategaethol ychwanegol yn cael eu trefnu o flaen llaw i ddarparu sicrwydd pellach yn Achos Busnes Portffolio Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru.**

RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Nodwyd rhesymau o fewn yr adroddiad.

TRAFODAETH

Trafodwyd yr adroddiad.

Dechreuodd y cyfarfod am 09:30yb a daeth i ben am 11:05yb.

Cadeirydd